

Seat No. : _____

NN-131

November-2025

B.Com., Sem.-III

DSC-C-COMM-232 : Banking

Time : 2 Hours]

[Max. Marks : 50

સૂચનાઓ : (1) બધા જ પ્રશ્નો ફરજિયાત છે.
(2) જમણી બાજુના અંક પ્રશ્નના ગુણ દર્શાવે છે.

1. ભારતીય વાણિજ્યિક બેંકોના તાજેતરના વલણોનું વર્ણન કરો. 10
અથવા
1. બેંક રાષ્ટ્રીયકરણનો અર્થ આપી, બેંક રાષ્ટ્રીયકરણના ઉદ્દેશ્યોની ચર્ચા કરો. 10
2. ભારતમાં કાર્યરત સહકારી બેંકોના કાર્યોની ચર્ચા કરો. 10
અથવા
2. ભારતમાં સહકારી બેંકોની સમસ્યાઓ અને ભાવિ શક્યતાઓ સમજાવો. 10
3. ભારતમાં કાર્યરત વિદેશી બેંકોની સ્થાપના અને કાર્યો વિશે ચર્ચા કરો. 10
અથવા
3. વિશ્વ બેંક અને બ્રિક્સ બેંકના કાર્ય અને મૂલ્યાંકનને સંક્ષિપ્તમાં સમજાવો. 10
4. મોબાઈલ બેંકિંગનો અર્થ આપી, મોબાઈલ બેંકિંગના ફાયદા અને ગેરફાયદા જણાવો. 10
અથવા
4. આરટીજીએસ (RTGS)નો અર્થ આપી, આરટીજીએસ (RTGS) સિસ્ટમ કેવી રીતે કાર્ય કરે છે તેની વિગતવાર ચર્ચા કરો. 10
5. સાચો વિકલ્પ પસંદ કરીને લખો : (12 માંથી કોઈપણ 10) 10
(1) _____ અર્થતંત્રમાં ધિરાણ સર્જનનું કાર્ય કરે છે.
(a) વાણિજ્યિક બેંકો (b) સ્વદેશી બેંકો
(c) સહકારી બેંકો (d) અનુસૂચિત બેંકો

- (2) યસ બેંક _____ છે.
- (a) ખાનગી ક્ષેત્રની બેંક (b) જાહેર ક્ષેત્રની બેંક
(c) વિદેશી બેંક (d) સહકારી બેંક
- (3) અસંગઠિત બેંકિંગ ક્ષેત્રમાં _____ નો સમાવેશ થાય છે.
- (a) શાહુકારો (b) વાણિજ્યિક બેંકો
(c) સહકારી બેંકો (d) પ્રાદેશિક ગ્રામીણ બેંકો
- (4) સહકારી ચળવળ સૌપ્રથમ _____ માં શરૂ થઈ હતી.
- (a) ફ્રાન્સ (b) ઈંગ્લેન્ડ
(c) સ્પેન (d) જર્મની
- (5) ભારતમાં સહકારી મંડળીઓનો કાયદો કયા વર્ષમાં પસાર થયો હતો ?
- (a) 1904 (b) 1912
(c) 1919 (d) 1949
- (6) સહકારી બેંકનું મુખ્ય સૂત્ર શું છે ?
- (a) કોઈ નફો નહીં કોઈ નુકસાન નહીં (b) રાષ્ટ્રની સેવા
(c) લોકો માટે નફો (d) બધા માટે નાણાંકીય સમાવેશ
- (7) વિશ્વ બેંકનો મૂળ ઉદ્દેશ કયો છે ?
- (a) સામાજિક સેવાઓ પૂરી પાડવી (b) આર્થિક વિકાસને પ્રોત્સાહન આપવું
(c) ગરીબી નાબૂદ કરવી (d) નાણાંકીય સહાય પૂરી પાડવી
- (8) ન્યૂડેવલપમેન્ટ બેંકને _____ તરીકે પણ ઓળખવામાં આવે છે.
- (a) વિશ્વ બેંક (b) એશિયન ડેવલપમેન્ટ બેંક
(c) બ્રિક્સ બેંક (d) વિદેશી બેંક
- (9) એશિયન ડેવલપમેન્ટ બેંકનું મુખ્ય મથક ક્યાં આવેલું છે ?
- (a) જાપાન (b) ભારત
(c) ફિલિપાઈન્સ (d) સિંગાપોર
- (10) કે.વાઈ.સી. (KYC) એટલે _____ .
- (a) ક્રો યોર કેડીટર (b) ક્રો યોર કેરેક્ટર
(c) ક્રો યોર કોલેટરલ (d) ક્રો યોર કસ્ટમર
- (11) ભારતમાં યુપીઆઈ કયા વર્ષમાં શરૂ થયું ?
- (a) 2013 (b) 2014
(c) 2015 (d) 2016
- (12) પેમેન્ટ બેંકો દ્વારા કઈ સુવિધા પૂરી પાડવામાં આવતી નથી ?
- (a) નેટ બેંકિંગ (b) મોબાઈલ બેંકિંગ
(c) ડેબિટ કાર્ડ (d) ક્રેડિટ કાર્ડ

Seat No. : _____

NN-131

November-2025

B.Com., Sem.-III

DSC-C-COMM-232 : Banking

Time : 2 Hours]

[Max. Marks : 50

- Instructions :** (1) All questions are compulsory
(2) Figures at the right side indicate marks of question.

1. Describe the recent trends of Indian Commercial Banks. **10**

OR

1. What is Bank Nationalization ? Discuss the objectives of Bank Nationalization. **10**

2. Discuss the functions of cooperative banks operating in India. **10**

OR

2. Explain the problems and prospects of cooperative banks in India. **10**

3. Discuss about the establishment and functions of foreign banks operating in India. **10**

OR

3. Explain in brief the working and evaluation of World Bank and BRICS Bank. **10**

4. What do you mean by Mobile Banking ? State the advantages and disadvantages of Mobile Banking. **10**

OR

4. What do you mean by RTGS ? Discuss in detail how RTGS system operates. **10**

5. Attempt any **ten** out of **twelve** MCQS : **10**

(1) _____ performs the function of credit creation in an economy.

- (a) Commercial banks (b) Indigenous bankers
(c) Cooperative banks (d) Scheduled banks

- (2) Yes bank is _____.
(a) Private Sector Bank (b) Public Sector Bank
(c) Foreign Bank (d) Cooperative Bank
- (3) The unorganized banking sector comprises of _____.
(a) Money lenders (b) Commercial banks
(c) Cooperative banks (d) Regional rural banks
- (4) Cooperative Movement first started in _____.
(a) France (b) England
(c) Spain (d) Germany
- (5) In India, the Co-operative Societies Act was passed in which year ?
(a) 1904 (b) 1912
(c) 1919 (d) 1949
- (6) What is the main motto of a cooperative bank ?
(a) No Profit, No Loss (b) Service to the Nation
(c) Profit for the People (d) Financial Inclusion for all
- (7) Which is the basic objective of World Bank ?
(a) To provide social services (b) To promote economic growth
(c) To eradicate poverty (d) To provide financial assistance
- (8) New Development Bank is also known as _____.
(a) World Bank (b) Asian Development Bank
(c) BRICS Bank (d) Foreign Bank
- (9) Where is the headquarters of the Asian Development Bank ?
(a) Japan (b) India
(c) Philippines (d) Singapore
- (10) KYC means _____.
(a) Know Your Creditor (b) Know Your Character
(c) Know Your Collateral (d) Know Your Customer
- (11) In which year was UPI launched in India ?
(a) 2013 (b) 2014
(c) 2015 (d) 2016
- (12) Which facility is not provided by the payment banks ?
(a) Net Banking (b) Mobile Banking
(c) Debit Card (d) Credit Card
-